

УДК 658.7:339.137.2

Базик К. С.¹, Носач І. В.²

¹ здобувачка вищої освіти;

² канд. пед. наук, доц., доцент кафедри менеджменту;

Класичний приватний університет, м. Запоріжжя, Україна.

ЛОГІСТИКА ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ефективна організація логістичних процесів є одним із ключових факторів забезпечення безперебійної діяльності підприємства як на етапі виробництва, так і під час реалізації продукції. Рациональне управління матеріальними потоками сприяє зниженню собівартості продукції та підвищенню загальної ефективності господарювання. У сучасних умовах значення логістики суттєво зростає, оскільки вона виступає важливим інструментом формування конкурентних переваг підприємства.

В умовах нестабільного економічного середовища в Україні особливого значення набуває управління логістичними процесами як складовою забезпечення конкурентоспроможності. Посилення конкуренції на ринку стимулює підприємства до впровадження сучасних логістичних підходів, орієнтованих на підвищення якості обслуговування споживачів та оптимізацію витрат. У цьому контексті важливу роль відіграє логістичний сервіс, який охоплює своєчасність доставки, наявність продукції та рівень обслуговування клієнтів.

Важливою умовою ефективного функціонування підприємства є узгоджена взаємодія логістичної та маркетингової діяльності, однак визначальна роль у забезпеченні операційної ефективності належить саме логістиці. Логістична система формує основу для своєчасного переміщення матеріальних потоків, тоді як маркетинг визначає параметри попиту та вимоги споживачів до продукції і рівня обслуговування.

Скоординованість зазначених напрямів сприяє підвищенню якості обслуговування клієнтів, забезпеченню наявності продукції у необхідному місці та в потрібний час, а також зростанню рівня задоволеності споживачів. У результаті підприємство отримує можливість формувати стійкі конкурентні переваги та зміцнювати свої позиції на ринку [1].

Водночас логістичний менеджмент виконує системоутворюючу функцію, забезпечуючи інтеграцію та координацію процесів постачання, виробництва, зберігання та збуту продукції. Ефективність цих процесів значною мірою визначає рівень витрат підприємства, швидкість обслуговування замовлень і загальну результативність господарської діяльності.

Зростання вимог споживачів до швидкості доставки та доступності товарів зумовлює підвищення ролі логістики як інструменту створення

доданої цінності. Розширення асортименту продукції, зокрема імпортої, посилює необхідність удосконалення логістичних процесів та підвищення їх гнучкості.

Сучасні умови функціонування логістики в Україні характеризуються високим рівнем невизначеності та ризиків. Обмеження транспортних маршрутів, зокрема морських перевезень, зумовлюють необхідність оперативної адаптації логістичних систем, пошуку альтернативних шляхів постачання та оптимізації транспортних схем. У таких умовах гнучкість і адаптивність логістичних рішень стають важливими чинниками конкурентоспроможності підприємств [2].

Додатковими ускладненнями є пошкодження транспортної інфраструктури, перебої у функціонуванні транспортних систем та нестабільність енергопостачання. Це зумовлює необхідність формування резервних логістичних стратегій, зокрема створення додаткових складських потужностей і збільшення обсягів запасів, що дозволяє забезпечити безперервність постачання [3].

У сучасних умовах змінюється підхід до управління запасами: пріоритет надається не лише мінімізації витрат, а й забезпеченню стабільності постачання. Водночас впровадження цифрових технологій, зокрема систем моніторингу вантажів у реальному часі, сприяє підвищенню ефективності контролю логістичних процесів та оперативності прийняття управлінських рішень.

Отже, логістика відіграє визначальну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Ефективна організація логістичних процесів сприяє підвищенню рівня обслуговування, зниженню витрат і зміцненню позицій підприємства на ринку. У зв'язку з цим підприємствам необхідно постійно вдосконалювати логістичні системи, адаптуючи їх до сучасних викликів і умов функціонування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асланян О.І. Аналіз впливу інноваційної діяльності на конкурентоспроможність підприємств // Економічний простір. 2024. № 189. С. 52–57.
2. Вітовщик Т.С. Значення інновацій у формуванні конкурентоспроможності суб'єкта господарювання // Бізнес Інформ. 2024. № 7. С. 207–215.
3. Котенко С.І., Оніщенко С.В., Корж А.Є. Вплив управління організаційним розвитком на конкурентоспроможність підприємства // Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка. 2024. № 4. С. 240–247.